

“...วันนี้ประเทศไทยพัฒนาเป็นอย่างมาก เทคโนโลยีต่าง ๆ ก็เข้ามามาก แต่ขณะเดียวกันมนุษยชาติก็ได้ทำให้ความสมบูรณ์ของธรรมชาติบางส่วนหายไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการบุกรุกทำลายป่า ต้นน้ำลำธาร หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่ได้มองถึงความยั่งยืนของทรัพยากร หรือการตัดไม้ทำลายป่าไปแล้วขาดการปลูกทดแทน สิ่งที่เราประสบอยู่วันนี้คือปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญกับปัญหานี้มาก ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศในการที่เราจะก้าวต่อไปในการพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดความสมดุลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เราจะสร้างเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจที่มีความสมบูรณ์สุดท้ายก็คือเพื่อความยั่งยืนของคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชน...”

ในพิธีเปิดโครงการบูรณาการด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในเขตลุ่มน้ำหลักของภาคเหนือ กิจกรรม “คำมั่นสัญญาใต้ฟ้าเดียวกัน”
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

แนวนโยบาย ด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๘๕ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินนั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย
- (๒) กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร
- (๓) จัดให้มีการวางผังเมือง พัฒนา และดำเนินการตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- (๔) จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบ และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล
- (๕) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดการสะสมพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

มาตรา ๘๕ (๑) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินนั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับบริหารจัดการที่ดินของประเทศ โดยมีการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากปีหนึ่งดังนี้

๑. จัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการการบริหารจัดการที่ดินเชิงระบบ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อดำเนินนโยบายด้านที่ดินอย่างเป็นรูปธรรม มีการบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นระบบ มีอำนาจหน้าที่ในการทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบ วิเคราะห์และกำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่ดินเชิงระบบ ดูแลบริหารจัดการที่ดินของประเทศ มีการกำหนดกรอบการปฏิบัติงานเพื่อออกหนังสือสำคัญ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นพื้นที่ของรัฐและพื้นที่เอกชน กำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินแยกเป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่พาณิชยกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม และพื้นที่ที่อยู่อาศัย จัดทำฐานข้อมูลที่ดินของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการที่ดินระดับจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

๒. การจัดรูปที่ดิน จัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพยากรดินและการใช้ที่ดินเพื่อการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจัดทำโครงการจัดรูปที่ดินระดับภูมิภาค สืบรวจแปลงกรรมสิทธิ์ที่ดิน สืบรวจปักหลักเขตพื้นที่จัดรูปที่ดินจำนวน ๑๕,๑๐๐ ไร่ ออกแบบจัดรูปที่ดิน จำนวน ๑๓,๑๒๖ ไร่ และงานก่อสร้างจัดรูปที่ดิน จำนวน ๒๑,๕๓๓ ไร่

๓. เร่งรัดการจัดทำแนวเขตในพื้นที่อนุรักษ์ โดยการสำรวจจริงวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพิ่มขึ้นอีก ๙๙ กิโลเมตร จากปีหนึ่ง ๓,๖๖๐ กิโลเมตร จัดทำระวางแผนที่มาตรฐานมาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ เพิ่มขึ้นอีก ๒,๕๔๕ ระวาง จากปีหนึ่ง ๓,๘๑๗ ระวาง ตลอดจนศึกษาออกแบบจัดทำฐานข้อมูล

และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ และให้ความสำคัญกับการรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศเพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

๔. พัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ

ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ปลูกป่า ๔๐๐ ล้านกล้า ๔๐ พรรษามหาราชาินี เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ จัดเตรียมความพร้อมในการปลูกป่า ปี ๒๕๕๖ โดยจัดตั้งคณะทำงานระดับพื้นที่และระดับจังหวัด เพื่อตรวจสอบและคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกป่าและฟื้นฟูต้นน้ำ ภายใต้การมีส่วนร่วมและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนจัดทำแผนปฏิบัติงานและงบประมาณ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติงบประมาณสำหรับดำเนินการตามโครงการฯ รวมพื้นที่ปลูกป่าทั้งสิ้น ๒๒๔,๐๕๙ ไร่

๕. ป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุก

ทำลายทรัพยากรป่าไม้ โดยส่งเสริมการปลูกป่าประเภทต่าง ๆ จำนวน ๖๔๖,๑๔๐ ไร่ ป้องกันและดูแลรักษาพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๖๗.๗ ล้านไร่ คุ้มครองพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๗๓ ล้านไร่ จัดตั้งศูนย์อำนวยการร่วมเฉพาะกิจปราบปรามการลักลอบตัดไม้พะยุง ท้องที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออก ผลการปฏิบัติการ ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ ตรวจยึดจับกุมการลักลอบได้ จำนวน ๑,๒๗๕ คดี ยึดไม้พะยุงของกลาง ๑๔,๒๘๒ ท่อน/แผ่น มูลค่าความเสียหาย ๒๙๔.๙๑ ล้านบาท

โครงการประชาสัมพันธ์ปลูกป่า
๔๐๐ ล้านกล้า ๔๐ พรรษามหาราชาินี : พื้นที่ปลูกป่า
รวมทั้งสิ้น ๒๒๔,๐๕๙ ไร่

แบบนโยบายด้านที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๖. อนุรักษ์สัตว์ป่า โดยมีโครงการส่งสัตว์ป่าคืนภูมิลำเนา เพื่อให้ป่าสมบูรณ์ นำสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะเลี้ยงปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั้ง ๒๙ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๓๑ ชนิด จำนวน ๙,๗๘๗ ตัว อาทิ กวางผา เลียงผา ละมั่ง เนื้อทราย กวางป่า เก้ง กระซ่งหนู กระซ่งควาย นกกระเรียน นกปรอด นกยูงไทย นกแว่นสีเทา ไก่ฟ้าพญาลอ ไก่ฟ้าหลังขาว และไก่ป่า ผลการติดตามพบว่า สัตว์ป่ามีอัตราการรอดชีวิตภายหลังการปล่อย คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑๒

๗. ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยจัดทำโครงการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ โดยวิธีการปักไม้ไผ่บริเวณพื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทยตอนบน จัดทำมาตรการและแนวทางการจัดการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และโครงการจัดทำแผนหลักและแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำตั้งแต่ปากแม่น้ำปาวจนบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงแหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช

๘. กำหนดเขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมเพื่อการผลิตพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ทำการเกษตร โดยจัดทำเขตการใช้ที่ดินตามความเหมาะสมของดินกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ๘ ชนิดพืช ได้แก่ ข้าวนาปี ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย ลำไย และสับปะรด การจัดทำเขตการใช้ที่ดินระดับตำบล ๕๐๐ ตำบล รวมทั้งวางแผนการใช้ที่ดินระดับลุ่มน้ำสาขา ๔๕ ลุ่มน้ำสาขา เพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับที่ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Optimization) ของสินค้าเกษตรแต่ละชนิด และกำหนดมาตรการจูงใจเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการปลูกพืช ขณะนี้ดำเนินการได้ร้อยละ ๙๘.๒๐

๙. ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์จัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ การพัฒนาที่ดินโดยใช้รูปแบบหุ่นจำลอง รวมทั้งพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศ (Geographic Information System: GIS) การจัดทำฐานข้อมูลและบริการแผนที่ออร์โธรีซิเริงเลข มาตรฐานส่วน ๑:๔,๐๐๐ โดยการให้บริการข้อมูลแผนที่ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ วาง จัดทำแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซิเริงเลข มาตรฐานส่วน ๑:๔,๐๐๐ ในพื้นที่ที่ไม่มีรูปถ่ายทางอากาศ และปรับปรุงแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซิเริงเลขด้วยข้อมูลจากดาวเทียมรายละเอียดสูง มาตรฐานส่วน ๑:๑๐,๐๐๐

มาตรา ๘๕ (๒) กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำ โดยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับเรื่องที่ดิน โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๑.๑ แก้ไขปัญหาที่ดิน โดยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) พิจารณาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับที่ดินตามข้อเรียกร้องของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม โดยมีมติให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ๑๖ ชุด เพื่อแก้ไขปัญหา รวมทั้งเร่งรัดพิจารณาพื้นที่ตามที่คณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน และวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับรองและเสริมสร้างสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินของชุมชน พ.ศ. ซึ่งคงหลักการให้ชุมชนบริหารจัดการและครอบครองการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐที่ชุมชนครอบครองมาแต่เดิมและเพิ่มเติมบทบาทรัฐในการเข้าไปจัดทาระบบและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

๑.๒ ประสานและดำเนินการแก้ไข ปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินของรัฐ เพื่อให้

ได้ข้อยุติหรือคลี่คลายข้อขัดแย้งตามมาตรการของ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาคกรบกูกที่ดินของรัฐ (กปร.) โดยการประสานและแก้ไขปัญหข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินของรัฐ ๒๕๓ เรื่อง จัดทำแผนที่และอ่านแปลตีความภาพถ่ายทางอากาศมาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ ๑๘๔ ะวาง คิดเป็นเนื้อที่ ๔๖๐,๐๐๐ ไร่ เร่งรัดการสำรวจและตรวจสอบพื้นที่ในการจัดให้มีโฉนดชุมชนรวมทั้งการอนุญาตให้ชุมชนดำเนินงานโฉนดชุมชน และดำเนินโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

แบบนโยบายด้านที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑.๓ แก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยในปี ๒๕๕๖ มีจำนวนราษฎรที่ได้รับการตรวจสอบเพื่อรับรองสิทธิทำกินแล้วทั้งสิ้น ๓๒,๓๗๘ ราย และส่งเสริมการจัดการป่าไม้ในรูปแบบป่าชุมชน ๔๗๖ หมู่บ้าน จากเป้าหมาย ๒๐๐ หมู่บ้าน

เกษตรกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบ
เกษตรกรรม ๗๕,๗๑๘ ราย
๔๕๘,๔๗๒ ไร่

**๒. การกระจายการถือครองที่ดิน
อย่างเป็นธรรม** โดยดำเนินการให้เกษตรกรมี
กรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรม
อย่างทั่วถึง ดังนี้

การดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์/สิทธิในที่ดิน	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
๑) ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน	๑,๖๕๙	๑๕,๗๔๐
๒) ออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์	๒,๒๙๗	๒๘,๘๒๙
๓) มอบเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ แก่เกษตรกร		
• ที่ดินทำกิน	๓๔,๖๗๐	๓๙๐,๗๖๔
• ที่ดินชุมชน	๓๗,๐๙๒	๒๓,๑๓๙
• ที่ดินเอกชน	๗๖	๑,๐๒๐

๓. โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ดำเนินงานเดินสำรวจ
ออกโฉนดที่ดินได้จำนวน ๑๒๔,๗๑๓ แปลง การออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ จำนวน
๑,๑๒๕,๘๖๘ แปลง รวมผลการออกโฉนดที่ดินทั้งสิ้น ๑,๒๕๐,๕๘๑ แปลง

๔. จัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนที่ยากจน ได้ดำเนินการ ดังนี้

**๔.๑ โครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อจัด
ความยากจนและพัฒนาชนบท** จังหวัดได้ส่งโครงการให้กรมที่ดินและกรมที่ดินได้พิจารณาเห็นชอบจัดสรร
งบประมาณในการดำเนินการตามโครงการในพื้นที่ ๑๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จันทบุรี ชลบุรี ตาก ตรัง
นครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราชบุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองบัวลำภู และอุดรธานี
จำนวน ๙,๒๒๑ แปลง ๙,๐๕๘ ครัวเรือน

๔.๒ โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงและโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ในพื้นที่
จังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน และสระแก้ว จำนวน ๔,๕๓๗ แปลง ๑๕,๙๘๗ ไร่

๕. อนุรักษ์ฟื้นฟูปรับปรุงคุณภาพดิน

โดยมีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวโดยส่งเสริมการใช้ปูนมาร์ลเพื่อเพิ่มผลผลิต การใช้หินปูนฝุ่นในการปรับปรุงพื้นที่ดินเป็นกรดในพื้นที่ไม้ผลโดยส่งเสริมการใช้โดโลไมท์ และส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ดินเค็ม จำนวน ๑๙๐,๓๙๔ ไร่ รวมทั้งการพัฒนาที่ดินในพื้นที่เฉพาะโดยการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดและการบำรุงรักษาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามโครงการผลิต

ข้าวหอมมะลิมาตรฐานเพื่อการส่งออกในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ การพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่นาไร่เพื่อการเกษตรแบบผสมผสาน และการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๑๙,๘๐๓ ไร่ รวมทั้งก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และปรับปรุงพื้นที่จัดระบบส่งน้ำในไร่นาเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๕๔ แห่ง

๖. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

โดยการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เน้นการดำเนินงานในเขตพัฒนาที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำชุมชนบนพื้นที่สูงและเกษตรที่สูง การอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เสี่ยงต่อนิคมและในพื้นที่เกษตรที่มีความวิกฤตต่อการสูญเสียหน้าดิน จำนวน ๘๙๕,๕๔๘ ไร่

๗. พัฒนาระบบและเครือข่ายฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพระดับประเทศ

เพื่อให้บริการความรู้และข้อมูลทางเว็บไซต์ www.thaibiodiversity.org จำนวนข้อมูลในระบบ ๗๖,๕๑๙ รายการ ประกอบด้วย ฐานข้อมูลสารานุกรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย เช่นอาหารประจำท้องถิ่นไทย ๔ ภาค ภูมิปัญญาผ้าไทย ภูมิปัญญาข้าวไทย ภูมิปัญญาการใช้ยาสมุนไพรไทย ภูมิปัญญาการรักษาสุขภาพพื้นบ้าน ฐานข้อมูลบัญชีรายการ

ทรัพยากรชีวภาพของไทย เช่น กล้วยไม้ เห็ด เฟิร์น รา พืชวงศ์ขิง และพืชดอกพื้นเมือง ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในด้านทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย ฐานข้อมูลเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพ ๘ กลุ่มธุรกิจ จัดทำโครงการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชนและวิสาหกิจชีวภาพ การจ่ายค่าตอบแทนคุณค่าระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม (Payment for Ecosystem Services: PES) ส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งความหลากหลายทางชีวภาพในเมือง คુંบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ

รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
ปีที่สอง (วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖)

มาตรา ๘๕ (๓) จัดให้มีการวางผังเมือง พัฒนา และดำเนินการตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการวางและ พัฒนาผังเมือง มีผลการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจาก ปีที่หนึ่ง ดังนี้

๑. การวางและจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน

รัฐบาลอยู่ระหว่างปรับปรุง พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยปรับปรุง องค์ประกอบของคณะกรรมการผังเมืองให้เป็น ลักษณะไตรภาคี และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทุกรูปแบบมีส่วนร่วมในการวางและจัดทำ ผังเมืองอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งกำหนดมาตรการ ทางผังเมืองที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญใน การป้องกันแก้ไขปัญหายภัยพิบัติและแก้ไขปัญหា ผังเมืองหมดอายุ โดยเพิ่มระยะเวลาใช้บังคับ ผังเมืองรวมจาก ๕ ปี เป็น ๑๐ ปี และได้ดำเนินการ วางและจัดทำผังเมืองรวม/ชุมชน จำนวน ๓๖๖ ผัง แยกเป็น (๑) ผังเมืองรวมที่ประกาศเป็นกฎกระทรวงแล้ว จำนวน ๑๘๑ ผัง (๒) ผังเมืองรวมที่จัดทำผังครั้งแรก และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๘๕ ผัง และ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้สนับสนุน อปท. จัดทำผังเมืองชุมชนเทศบาล จำนวน ๑๓๐ แห่ง และ สนับสนุน อปท. ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ๙๐ ผัง

- วางและจัดทำ ผังเมืองรวม/ชุมชน ๓๖๖ ผัง
- สนับสนุน อปท. จัดทำ ผังเมืองชุมชนเทศบาล ๑๓๐ แห่ง และผังเมืองรวม ๙๐ ผัง

๒. โครงการก่อสร้างคันป้องกันน้ำท่วมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ฝั่งใต้

สามารถป้องกันความเสียหายจากน้ำท่วมในพื้นที่ ชุมชนและพื้นที่เศรษฐกิจในจังหวัดปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร

๓. ซ่อมแซมฟื้นฟูและปรับปรุงระบบป้องกันน้ำท่วมวัดนิเวศธรรมประวัติราชวรวิหาร อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และวัดพนัญเชิงราชวรวิหาร อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งหากโครงการดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถป้องกันความเสียหายจากน้ำท่วมในพื้นที่วัดนิเวศธรรมประวัติราชวรวิหาร พื้นที่โดยรอบบริเวณโบราณสถานที่สำคัญ พื้นที่ชุมชน และพื้นที่เศรษฐกิจในบริเวณใกล้เคียงของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. โครงการปรับปรุงคลองระบายน้ำ (ฝั่งใต้) ของโครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาลเมืองหัวหินและวังไกลกังวล (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) โดยดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงคลองระบายน้ำ ความยาวรวมประมาณ ๕,๒๕๐ เมตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาลเมืองหัวหินด้านทิศใต้ และโครงการขยายการระบายน้ำของเมืองที่สมบูรณ์มากขึ้น เพื่อรักษาแนวเขตคลองไม่ให้เกิดการบุกรุกและทำลายสภาพคลอง รวมทั้งเป็นการพัฒนาสภาพพื้นที่ริมฝั่งคลองให้มีทัศนียภาพที่สะอาดเป็นระเบียบ สวยงาม และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในด้านสันทนาการได้ คาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖

๕. โครงการขุดลอกคลองเปรมประชากร [จากคลองผดุงกรุงเกษม (หน้าทำเนียบรัฐบาล) ถึงคลองรังสิตประยูรศักดิ์] ขุดลอกคลองได้ทั้งหมด ๒๕๖,๙๐๔ ลูกบาศก์เมตร ความยาว ๒๗.๓ กิโลเมตร ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในคลองให้สะดวก รวดเร็วขึ้น และทำให้ชาวบ้านริมคลองมีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

มาตรา ๘๕ (๔) จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบ โดยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมในการรับมือกับอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยเร่งดำเนินโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน มีการตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) และจัดทำแผนแม่บทสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน วงเงินกู้ ๓๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ โดยเป็นแผนการดำเนินการครอบคลุมแผนการบริหารจัดการน้ำลุ่มเจ้าพระยาและแผนการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำอื่นอีก ๑๙ ลุ่มน้ำ โดยมีเป้าหมาย คือ ระยะสั้น : การลดระดับความเสียหายและการป้องกันการเกิดปัญหาอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นเช่นในปี ๒๕๕๔ หรือหากเกิดอุทกภัยจะต้องให้มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมน้อยที่สุด และระยะยาว : การปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการและยั่งยืน เพื่อสร้างความมั่นคง เพิ่มรายได้ในการดำรงชีวิตของเกษตรกร สังคมเมือง และเศรษฐกิจของประเทศ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดิน และป่าไม้ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

๒. การดำเนินโครงการตามแผนแม่บทสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน (วงเงินกู้ ๓๕๐,๐๐๐ ล้านบาท) รัฐบาลได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ตามแผนแม่บทสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินงานโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนไปแล้วบางส่วน (วงเงิน ๒๖,๙๘๖ ล้านบาท) ประกอบด้วย ๓ แผน ได้แก่ แผนงานฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ แผนงานฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้ และแผนงานกำหนดพื้นที่รับน้ำนองและมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้พื้นที่เพื่อการรับน้ำ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ได้เบิกจ่ายเงินกู้รวม ๑๓,๙๔๔.๐๔๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๘ ของวงเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๓๔๙,๙๙๙ ล้านบาท สำหรับการดำเนินการส่วนที่เหลือรัฐบาลอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการเพื่อออกแบบและก่อสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน และระบบแก้ไขปัญหามลพิษของประเทศไทย โดย กบอ. ได้พิจารณากำหนดให้มีการแข่งขันในการเสนอกรอบแนวคิด (Conceptual Plan) เพื่อออกแบบก่อสร้างระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน และระบบแก้ไขปัญหามลพิษและภัยแล้งของประเทศไทย นอกจากนี้ ปัจจุบัน กบอ. อยู่ระหว่างดำเนินการระดมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายที่มีการก่อสร้างโครงการในพื้นที่ ๓๖ จังหวัด เพื่อนำผลสรุปจากการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนมาปรับใช้กับการดำเนินโครงการออกแบบก่อสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและระบบแก้ไขปัญหามลพิษของประเทศไทย โดยมีแนวคิด จุดมุ่งหมาย และแนวทางในการดำเนินการสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำ

ร่างขอบเขตงาน (Term of Reference: TOR)

โดยการคัดเลือกบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำทั้งจากราชการซึ่งมีประสบการณ์ด้านการจัดการน้ำอย่างสูง (กรมชลประทาน) และอาจารย์จากสถาบันการศึกษาที่มีความรู้ ความชำนาญเป็นอย่างยิ่ง มาร่วมเป็นกรรมการดำเนินการประยุกต์แผนแม่บทสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนของกยท. และแผนงานโครงการที่หน่วยงานด้านการบริหารจัดการน้ำเสนอ พร้อมจัดทำเป็นข้อกำหนดโครงการเสนอกรอบแนวคิด ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้แยกการดำเนินการออกเป็น ๒ กลุ่มลุ่มน้ำ คือ Module A “ลุ่มน้ำเจ้าพระยา” และ Module B “ลุ่มน้ำอื่น ๆ” โดยมีเป้าหมายหลักให้โครงการต้องแล้วเสร็จให้เร็วที่สุด เพื่อให้สามารถรองรับกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งไม่อาจคาดการณ์ได้ ลักษณะของโครงการจะต้องผนวกการศึกษา การออกแบบ แนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมาย และเทคนิคการก่อสร้างเพื่อให้ได้โครงการที่เหมาะสม ภายใต้งบประมาณที่กำหนดโดยได้เลือกกระบวนการก่อสร้างในลักษณะ “ออกแบบก่อสร้าง (Design and Build)” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรวมจุดแข็งของคณะทำงานเพื่อสนับสนุนด้านเทคนิคและวิชาการและบริษัทก่อสร้างเข้าด้วยกัน และยังทำให้ลดขั้นตอนในการดำเนินการซึ่งช่วยให้โครงการแล้วเสร็จเร็วขึ้น ทั้งนี้ งบประมาณดำเนินการ ๓๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ในพื้นที่ ๔ ลุ่มน้ำในเจ้าพระยา (Package A) และพื้นที่ ๑๗ ลุ่มน้ำที่เหลือ (Package B) ประกอบด้วย การสร้างอ่างเก็บน้ำอย่างเหมาะสมและยั่งยืน (A1 และ B1) การจัดทำผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำคันกันน้ำ (A2 และ B2) การปรับปรุงพื้นที่เกษตรชลประทานให้เป็นแก้มลิง (A3) การปรับปรุงลำน้ำสายหลักและคันริมแม่น้ำของแม่น้ำสายหลัก

โครงการเพื่อออกแบบ
และก่อสร้างระบบการ
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
อย่างยั่งยืนและระบบแก้ไข
ปัญหาอุทกภัยของ
ประเทศไทย แบ่งเป็น

- Module A “ลุ่มน้ำเจ้าพระยา”
 - Module B “ลุ่มน้ำอื่น ๆ”
- มีกระบวนการก่อสร้าง
ในลักษณะ “ออกแบบ
ก่อสร้าง (Design and
Build)” โดยทุก
Module ต้องศึกษา
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และดำเนินการด้าน
การมีส่วนร่วมของประชาชน

(A4 และ B3) การจัดทำทางน้ำหลาก (floodway) และ/หรือทางผันน้ำ (flood diversion) (A5) และการปรับปรุงระบบคลังข้อมูล ระบบพยากรณ์และเตือนภัย (A6 และ B4)

๒.๒ จัดให้มีการชี้แจงข้อกำหนดโครงการ พร้อมให้มีการซักถามได้ทุกปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ TOR ที่จัดทำขึ้น จัดพิมพ์เอกสารคำถาม-คำตอบทั้งหลายเผยแพร่แก่สาธารณชนโดยกำหนดให้เอกสารดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความเข้าใจทั้งในภาคเอกชนที่สนใจจะเข้าร่วมเสนอกรอบแนวคิด (Conceptual plan) และประชาชนทั่วไป

๒.๓ ตั้งเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมยื่นข้อเสนอ ไว้อย่างสูงมาก เพื่อให้ได้ผู้ดำเนินการที่มีประสิทธิภาพในการทำงานในโครงการขนาดใหญ่ในระดับชาติหรือระดับโลกมาเป็นผู้ดำเนินการอย่างแท้จริง และเพื่อให้ได้ผลงานที่ละเอียดถูกต้อง ได้กำหนดให้ผู้ยื่นข้อเสนอต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดโดยใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ และต้องเสนอรายละเอียดด้านค่าก่อสร้าง ผลประโยชน์ และความคุ้มค่าในการลงทุน เช่น ค่าลงทุนต่อผลประโยชน์ที่ได้รับ อาทิ ค่าลงทุน (บาท) ต่ออัตราการระบายน้ำ (ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที) ของโครงสร้างที่เสนอ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่เสนอถูกหรือแพงกว่าที่เคยดำเนินการมาในอดีต

๒.๔ สนับสนุนข้อมูลและเอกสารการศึกษา ที่มีอยู่ให้กับผู้ยื่นข้อเสนอ และกำหนดให้ผู้ยื่นข้อเสนอทุกรายต้องมีการบูรณาการทางแก้ปัญหาทุกทางเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ข้อเสนอกรอบแนวคิดที่ละเอียดและถูกต้องที่สุด

๒.๕ ผู้สนใจและผู้ที่ผ่านมาการคัดเลือกข้อเสนอกรอบแนวคิด หลังจากที่มีรัฐบาลได้ประกาศเชิญชวนให้มีการยื่นข้อเสนอกรอบแนวคิด สามารถสรุปจำนวนของผู้ที่สนใจและจำนวนผู้ที่ผ่านมาการคัดเลือกข้อเสนอกรอบแนวคิด ดังนี้

๒.๕.๑ บริษัทหรือกลุ่มบริษัทที่แสดงความสนใจเข้าแข่งขัน ประกอบด้วย บริษัทที่สนใจมารับ TOR (Conceptual Plan) จำนวน ๓๙๘ ราย บริษัทรวมกลุ่มเพื่อยื่นข้อเสนอ จำนวน ๓๔ กลุ่ม/๑๑๔ ราย และกลุ่มบริษัทผ่านคุณสมบัติ จำนวน ๘ กลุ่ม/๔๒ ราย

๒.๕.๒ บริษัทหรือกลุ่มบริษัทที่ได้รับการคัดเลือก ๖ ราย ได้แก่ Korea Water Resources Corporation (K-water) กิจการร่วมค้า ชัมมิท เอสยูที กิจการร่วมค้า ญี่ปุ่น-ไทย กิจการร่วมค้า ทีมไทยแลนด์ กลุ่มบริษัทคำร่วม ล็อกเลย์ และ ITD-Power China JV

๒.๖ การเสนอขั้นตอนออกแบบและก่อสร้างในระดับการออกแบบรายละเอียด (Definitive Design) โดย กบอ. และคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อออกแบบและก่อสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและระบบแก้ไขปัญหาคูทกภัยของประเทศไทย (กคนอ.) ได้ประมวลข้อเสนอกรอบแนวคิดจากทุกกลุ่มบริษัทที่ผ่านมาการคัดเลือกเบื้องต้นมาจัดทำเป็น TOR (ฉบับการประมูล) เพื่อให้ผู้ผ่านการคัดเลือกดำเนินการจัดทำ Definitive Design สรุปได้ดังนี้

๒.๖.๑ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จะเป็นแบบการออกแบบรวมก่อสร้าง (Design and Build) โดยเหตุผลเพื่อความเร็วในการดำเนินการ และการรวมจุดแข็งของฝ่ายออกแบบและเทคนิคการก่อสร้างของผู้รับจ้างก่อสร้างเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ การเสนอในขั้นนี้จะมีการออกแบบจนถึงขั้นที่มีการวิเคราะห์ความเหมาะสม และมีปริมาณงานที่ชัดเจน จนถึงขั้นการพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและราคาที่เสนอ เรียกว่าการประกันราคาสูงสุด (Guaranteed Maximum Price: GMP) และจะต้องอยู่ในกรอบงบประมาณตาม TOR และไม่เกินวงเงินที่รัฐบาลจัดสรร

๒.๖.๒ ด้านวิศวกรรม/เทคนิค มีแนวคิดในการบริหารจัดการน้ำ (แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง) ระดับอุทกภัยและภัยแล้งที่รอบปีการเกิด ๑๐๐ ปี และจะต้องดำเนินการให้ครบทุกด้าน คือ (๑) น้ำต้องมีที่อยู่ ประกอบด้วย เขื่อนเก็บกักน้ำ การชะลอน้ำด้วยแก้มลิง และการฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ (๒) น้ำต้องมีที่ไป ประกอบด้วย การปรับปรุงการระบายน้ำเดิม การจัดทำทางผันน้ำหลากขึ้นใหม่ และ (๓) การป้องกันพื้นที่ชุมชนและเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ระบบป้องกันน้ำท่วม และการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำอื่น ๆ ซึ่งคาดการณ์ว่าการเสนอของกลุ่มบริษัทต่าง ๆ จะแตกต่างกันเฉพาะพื้นที่ดำเนินการ ขนาด และวิธีการก่อสร้าง ซึ่งเป็นไปตามความชำนาญและประสบการณ์ของแต่ละกลุ่มบริษัท จึงสามารถมั่นใจได้ว่าแนวทางแก้ไขมีความเหมาะสมด้านเทคนิค มีประสิทธิภาพ และทำให้สามารถบริหารจัดการน้ำ (แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง) ในภาพรวมได้อย่างแน่นอน

๒.๖.๓ งบประมาณ ได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับปริมาณงานแต่ละโมดูล ดังนี้

งาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	
	กลุ่ม A	กลุ่ม B
(๑) การสร้างอ่างเก็บน้ำอย่างเหมาะสมและยั่งยืน	๕๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
(๒) การจัดทำผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำคันกันน้ำ	๒๖,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
(๓) การปรับปรุงพื้นที่เกษตรชลประทานให้เป็นแก้มลิง	๑๐,๐๐๐	-
(๔) การปรับปรุงลำน้ำสายหลักและคันริมแม่น้ำของแม่น้ำสายหลัก	๑๗,๐๐๐	๕,๐๐๐
(๕) การจัดทำทางน้ำหลาก (floodway) และ/หรือทางผันน้ำ (flood diversion)	๑๕๓,๐๐๐	-
(๖) การปรับปรุงระบบคลังข้อมูล ระบบพยากรณ์และเตือนภัย	๔,๐๐๐	

๒.๖.๔ การดำเนินงานในระยะต่อไป หลังจากที่ได้ทำการคัดเลือกกลุ่มบริษัทที่ดีที่สุด โดยคณะกรรมการแล้ว จึงจะดำเนินโครงการจริง และ กบอ. ได้กำหนดให้ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการ ดังนี้

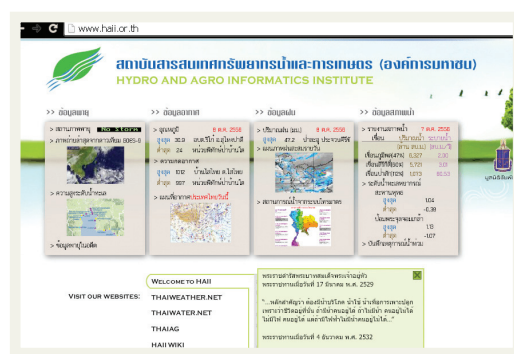
๒.๖.๔.๑ กำหนดให้ทุก Module ต้องมีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายกำหนด

๒.๖.๔.๒ กำหนดให้ดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกฎหมายทุกประการ

๒.๖.๔.๓ ในกรณีที่มีการเวนคืนที่ดิน รัฐบาลจะต้องออกพระราชกฤษฎีกาและจะดำเนินการตามระเบียบของทางราชการทุกประการ โดยผู้รับจ้างจะต้องประเมินวงเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการเวนคืนไว้ใน Proposal โดยผู้รับจ้างจะต้องส่งเอกสารประกอบการประเมินราคาตามราคากลางของที่ดินบริเวณนั้นตามที่กรมที่ดินกำหนดไว้

๓. การจัดตั้งคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ รัฐบาลเห็นความจำเป็นในการใช้ข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำเพื่อประกอบการตัดสินใจสำหรับการบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติ และเป็นข้อมูลสนับสนุนการติดตามสถานการณ์และเตือนภัยในภาวะวิกฤต เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วม น้ำแล้งได้อย่างทันท่วงที ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดำเนินการจัดทำแผนงานพัฒนาและจัดตั้งคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ ภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำรวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑,๙๐๙.๘๐ ล้านบาท โดยมีความคืบหน้าในการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ โครงการติดตั้งโทรมาตรในลำน้ำสายสำคัญของกรุงเทพมหานครและจังหวัดในลุ่มน้ำสำคัญ พัฒนาระบบโทรมาตรตรวจวัดระดับน้ำในแม่น้ำด้วยคลื่นเรดาร์ และใช้ในการติดตามสถานการณ์น้ำในแม่น้ำสายหลักเพื่อให้มีข้อมูลการเตือนภัยที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์สถานการณ์น้ำในภาพรวมของประเทศและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการติดตั้งสถานีโทรมาตรวัดน้ำ ๘๐ สถานีในลุ่มน้ำแม่น้ำสำคัญทั่วประเทศ และสามารถติดตามข้อมูลแสดงผลจากระบบโทรมาตรเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ www.haii.or.th

๓.๒ โครงการสำรวจระดับแม่น้ำและคลองสายสำคัญ ดำเนินการสำรวจแม่น้ำและคลองสายสำคัญ รวมระยะทางทั้งสิ้น ๓,๖๐๐ กิโลเมตร เพื่อจัดทำข้อมูลแผนที่แสดงความลึกและสภาพตลิ่งของลำน้ำ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการช่วยประเมินศักยภาพความจุของลำน้ำ และประเมินความเหมาะสมในการขุดลอกคูคลองลำน้ำสายสำคัญ

๓.๓ โครงการพัฒนาการใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์การไหลของน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา นำข้อมูลจากการสำรวจระดับแม่น้ำและคลองสายสำคัญ ข้อมูลออร์โท และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง มาบูรณาการพัฒนาระบบจำลองสถานการณ์การไหลของน้ำ เพื่อใช้ในการพยากรณ์สถานการณ์ทิศทางการไหลของน้ำและผสมผสานกับการไหลในระบบแม่น้ำลำคลอง ในโครงการนี้ได้เลือกใช้แบบจำลอง MIKE FLOOD ซึ่งเป็นเครื่องมือแบบจำลองน้ำท่วมสำหรับเขตเมืองชายฝั่งทะเลและน้ำท่วมแม่น้ำ โดยการรวมจุดแข็งของแบบจำลองแบบ ๑ มิติ และ ๒ มิติ ซึ่งสามารถจำลองปัญหาน้ำท่วมที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำชนบทและพื้นที่น้ำท่วมในเมืองด้วยความละเอียดที่สูงมาก และจำลองแม่น้ำ ลำน้ำต่าง ๆ และโครงข่ายการระบายน้ำ/ท่อระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ

๓.๔ โครงการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) ที่ประตูน้ำสายสำคัญ ติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดบริเวณประตูระบายน้ำในเขตกรุงเทพมหานครและประตูระบายน้ำสำคัญในลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน ๑๔๗ สถานี ๒๑๖ จุด เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเปิด-ปิด และควบคุมประตูระบายน้ำ สนับสนุนการบริหารจัดการการไหลและการระบายของน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน แสดงผล ๒ จุด ณ อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย และทำเนียบรัฐบาล และการเชื่อมข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ประโยชน์ในการติดตามสถานการณ์ได้

๓.๕ โครงการติดตั้งระบบเปิด-ปิดประตูระบายน้ำอัตโนมัติในพื้นที่นาร่อง พัฒนาเทคโนโลยีและติดตั้งระบบเปิด-ปิดประตูระบายน้ำอัตโนมัติ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน ๗๐ บาน และ Online ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยเชื่อมต่อไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อควบคุมเปิด-ปิดประตูระบายน้ำได้อย่างเป็นระบบและทันต่อสถานการณ์ สามารถควบคุมการระบายน้ำให้สอดคล้องกับการระบายน้ำในภาพรวม

๓.๖ โครงการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและภูมิสารสนเทศ จัดทำระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและภูมิสารสนเทศในลักษณะของข้อมูลสถานการณ์จริง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างมีเอกภาพ และสนับสนุนการดำเนินงานของคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ โดยการเชื่อมข้อมูลประสานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการน้ำ และพร้อมจัดทำบัญชีข้อมูลน้ำแล้ว จำนวน ๑๑ หน่วยงาน จาก ๑๒ หน่วยงาน ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในจัดทำโครงการดังกล่าวพบว่า มีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๗ โครงการพัฒนาความร่วมมืองานศึกษาวิเคราะห์และประมวลข้อมูลด้านการจัดการน้ำ ได้ดำเนินการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ University of California ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในสาขาความร่วมมือต่าง ๆ อันได้แก่ การพัฒนาเทคโนโลยีตรวจวัดทางไกล การสำรวจทางอากาศ และการตรวจวัดภาคพื้นดินร่วมกับหน่วยงาน

ต่างประเทศ และการพัฒนาความร่วมมือในการศึกษาติดตาม วิเคราะห์ และประมวลข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดแบบจำลองสภาพอากาศและแบบจำลองมลพิษ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์มาใช้ในการคาดการณ์สภาพอากาศทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนการวิเคราะห์ผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓.๘ โครงการพัฒนาระบบเรดาร์ชายฝั่งเพื่อการเตือนภัยทางบกและทางทะเล ติดตั้งระบบเรดาร์ชายฝั่งสำหรับตรวจวัดกระแสน้ำและคลื่นในลักษณะ Real time ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ ๑๓ สถานี จากทั้งหมด ๑๘ สถานี ในบริเวณริมชายทะเลอ่าวไทย โดยโครงการดังกล่าวสามารถสนับสนุนข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในส่วนต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทำให้การบริหารจัดการน้ำเป็นระบบครอบคลุมถึงชายฝั่ง ซึ่งจะสามารถติดตามทิศทางการไหลของมวลน้ำจำนวนมากที่ไหลผ่านปากแม่น้ำลงสู่อ่าวไทย ติดตามปัญหาคุณภาพน้ำที่เปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเพาะเลี้ยงและพื้นที่เกษตรชายฝั่ง ติดตามปัญหาความรุนแรงของคลื่นลมที่กระทบต่อการเกิดการกัดเซาะชายฝั่ง ตลอดจนสนับสนุนการบริหารจัดการผลกระทบบริเวณพื้นที่ตั้งแต่ปากแม่น้ำจนถึงชายฝั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๙ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและปรับปรุงระบบผลิตข้อมูลดาวเทียมเรดาร์ ติดตั้งระบบรับสัญญาณและผลิตข้อมูลดาวเทียม COSMO-SkyMed และปรับปรุงระบบผลิตข้อมูลแล้วเสร็จ ซึ่งสามารถให้บริการแก่หน่วยงานราชการและองค์กรภาครัฐผู้ใช้ข้อมูลดาวเทียมและภูมิสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและสนับสนุนการตัดสินใจด้านภัยพิบัติและสถานการณ์เร่งด่วนฉุกเฉิน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านความมั่นคงของประเทศ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย ทส. และกระทรวงกลาโหม ฯลฯ และจะส่งผลให้ประชาชนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ เช่น การวางแผนการปลูกพืช และการวางแผนหลบหนีเมื่อเกิดภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย

๓.๑๐ โครงการพัฒนาศูนย์ประมวลผลและบริการภาพถ่ายจากดาวเทียมและภูมิสารสนเทศเคลื่อนที่ (Mobile Integrated Geo-Spatial Intelligence System) รวบรวมข้อมูลจากภาคสนามที่จำเป็นต้องอาศัยหน่วยปฏิบัติการ พร้อมอุปกรณ์ที่สามารถเข้าถึงพื้นที่และปฏิบัติการในพื้นที่อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ประสบอุทกภัย รวมถึงมีความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายได้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านภูมิสารสนเทศที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์สถานการณ์ รวมทั้งประสานงานและรับ-ส่งข้อมูลในทันทีระหว่างหน่วยปฏิบัติการภาคสนามและหน่วยประมวลผลข้อมูลหลักผ่านการประชุมระบบ VDO Conference เพื่อให้ผู้บริหารทราบสถานการณ์ในพื้นที่จริงเพื่อประกอบการตัดสินใจและบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีศูนย์ประมวลผลและบริการภาพถ่ายจากดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ เพื่อบริการภาพถ่ายจากดาวเทียมและภูมิสารสนเทศเคลื่อนที่สำหรับภารกิจการบริหารจัดการภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยเป็นศูนย์ปฏิบัติการส่วนหน้าแบบครบวงจรที่ดำเนินการเปิดเสร็จในพื้นที่ที่เกิดอุทกภัยหรือภัยพิบัติอื่น ๆ

๓.๑๑ โครงการการจัดทำข้อมูลความสูงภูมิประเทศและภาพถ่ายออร์โธรีายละเอียดสูงสำหรับลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนนอก เพื่อการประเมินปริมาณน้ำและคาดการณ์ทิศทางการไหลของน้ำ โดยใช้ข้อมูลความสูงภูมิประเทศ (Digital Elevation Model: DEM) และภาพถ่ายออร์โธรีายละเอียดสูง ซึ่งการดำเนินโครงการระยะแรกจะจัดทำข้อมูลดังกล่าวในบริเวณพื้นที่ราบลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันอยู่ระหว่างการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

๓.๑๒ โครงการร่วมดำเนินการและสนับสนุนองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperating Agency: JICA) เพื่อจัดทำข้อมูลความสูงภูมิประเทศของพื้นที่รับน้ำนอง ดำเนินการสำรวจระดับผิวดินและคันกันน้ำเพื่อเสริมข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ความสูงภูมิประเทศ

๔. จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบอย่างบูรณาการ ซึ่งดำเนินการ ครอบคลุมแผนการบริหารจัดการน้ำลุ่มเจ้าพระยาและแผนการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำอื่นอีก ๑๗ ลุ่มน้ำ เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เกิดความยั่งยืน โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๔.๑ ระยะเร่งด่วน จัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอในการอุปโภคบริโภค การเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ดำเนินการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑๐ โครงการ อาทิ โครงการ กัวคองมา โครงการพัฒนาลุ่มน้ำตาปี-พุมดวง โครงการอ่างเก็บน้ำมวกเหล็ก และก่อสร้างโครงการชลประทาน ขนาดกลาง จำนวน ๖๑ โครงการ ซึ่งมีโครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๑๖ โครงการ อาทิ โครงการระบบส่งน้ำฝ่ายทดน้ำ บ้านดงเสลา โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านนาแก โครงการระบบส่งน้ำประจวบฯ บ้านหนองบึง สถานีสูบน้ำบ้านหนองบึง ซึ่งสามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ ๖๖,๗๙๑ ไร่

๔.๒ ระยะปานกลาง ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดเล็ก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร เกี่ยวกับแหล่งน้ำในชนบททางไกลและขาดแคลนน้ำ ด้วยการก่อสร้างงานชลประทาน จำนวน ๑๓๐ โครงการ และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ จำนวน ๑๒๙,๙๑๒ ไร่ โดยการก่อสร้างงานชลประทาน ประกอบด้วย

การก่อสร้างงานชลประทาน	จำนวน (แห่ง)
(๑) ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำ	๕๓
(๒) ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำในพื้นที่หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน	๒๑
(๓) ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	๕๖
รวม	๑๓๐

๔.๓ ระยะยาว ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยดำเนินการขุดสระน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งเกษตรกรมีส่วนร่วมในการสมทบค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาทต่อบ่อ ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ ๑๗,๔๐๐ บาทต่อบ่อ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่เกษตรกรรม แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน หรือพื้นที่ที่ส่งน้ำไปไม่ถึง จำนวน ๗๓,๙๔๐ บ่อ รวมทั้งได้พัฒนาแหล่งน้ำชุมชนเพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนา แหล่งน้ำที่มีการบริหารจัดการอย่างครบวงจร จำนวน ๔ แห่ง

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการจัดตั้งคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ เพื่อบูรณาการข้อมูล จากหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับการบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและเป็นข้อมูล สนับสนุนการติดตามสถานการณ์และเตือนภัยในภาวะวิกฤต

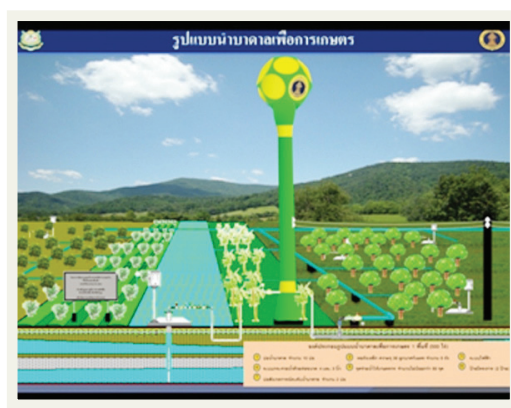

๕. ป้องกันและบรรเทาภัยในพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่เขตเศรษฐกิจ

จำนวน ๐.๐๖ ล้านไร่ ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติที่เสื่อมสภาพให้เป็นแหล่งเก็บกักและระบายน้ำเป็นพื้นที่แก้มลิงเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง การพัฒนาระบบระบายน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนและแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง ๑๒ หน่วย ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และพื้นที่ ๒๕ กลุ่มน้ำทั่วประเทศ ภายใต้การกำกับดูแลรับผิดชอบของศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยแล้งที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรและผู้ใช้น้ำ ในพื้นที่ ๖๖ จังหวัด

๖. จัดหาน้ำสะอาดให้แก่หมู่บ้าน หน้าயากทั่วประเทศ

จำนวน ๖๕๐ แห่ง ก่อสร้างระบบประปาบาดาลและติดตั้งระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ได้มาตรฐานน้ำดื่มขององค์การอนามัยโลกให้แก่โรงเรียนที่ประสบปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำ จำนวน ๔๕๗ แห่ง พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง ๓๑ พื้นที่ จำนวน ๓๗๒ บ่อ แบ่งเป็น บ่อผลิต ๓๑๐ บ่อ บ่อสังเกตการณ์ ๖๒ บ่อ ก่อสร้างหรือดัดแปลงเครื่องสูบน้ำ พร้อมระบบกระจายน้ำ จำนวน ๑๕๕ ระบบ ก่อสร้างสถานีสังเกตการณ์พร้อมเครื่องบันทึกระดับน้ำอัตโนมัติ จำนวน ๓๑ แห่ง

๗. บริหารจัดการพื้นที่ในเขตชลประทาน (Cropping Intensity) เพื่อให้เกษตรกร

ในเขตชลประทานสามารถได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยได้ดำเนินการ จำนวน ๓๔.๓๘ ล้านไร่ ดังนี้

หน่วย : ล้านไร่

ฤดูกาลผลิต	ข้าว	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม้ผลไม้/ไม้ยืนต้น	บ่อปลา/บ่อกัก	พืชอื่น ๆ	รวม
ฤดูแล้ง	ข้าวนาปรัง ๑๐.๘๕	๐.๓๖	๐.๒๓	๐.๙๕	๒.๔๖	๐.๗๔	๐.๑๘	๑๕.๗๗
ฤดูฝน	ข้าวนาปี ๑๔.๓๕	๐.๐๘	๐.๑๓	๐.๙๘	๒.๓๔	๐.๗๖	๐.๓๗	๑๙.๐๑

๘. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โดยดำเนินโครงการปลูกหญ้าทะเลรักษาลิ่งแวดล้อม เพื่อฟื้นฟูหญ้าทะเลทางฝั่งทะเลอันดามันพื้นที่ ๘๖,๑๐๐ ไร่ และฝั่งอ่าวไทยพื้นที่ ๓๒,๕๖๕ ไร่ พื้นที่แหล่งทรัพยากรปะการังธรรมชาติโดยการปลูกเพื่อเป็นแหล่งอาศัยและแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ รวม ๔ จังหวัด ได้แก่ หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกาะช้าง จังหวัดตราด เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเกาะราชา จังหวัดภูเก็ต

พื้นที่ปลูกยางอะเลคซันดริน
๘๖,๑๐๐ ไร่ ผังอำเภอไทย
๓๒,๕๖๕ ไร่

รวมทั้งหมด ๒,๖๒๐ ไร่ ปลูกป่าชายเลนในหาดเลน
งอกใหม่ภายใต้แผนงานปลูกป่ายุทธศาสตร์การฟื้นฟู
และสร้างอนาคตประเทศ พื้นที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่ จัดสร้าง
แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล พัฒนาองค์กรและชาวประมง
เพื่อการจัดการประมงทะเลโดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน การขยายพื้นที่อนุรักษ์ด้วยการขยายเขตห้าม
ใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนที่ใช้ประกอบกับ
เรือยนต์ทำการประมง จาก ๓,๐๐๐ เมตร เป็น
๓ ไมล์ทะเล หรือ ๕,๔๐๐ เมตร การเพาะขยายพันธุ์
และปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อการอนุรักษ์และใช้
ทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน

**๔. ประชุมระดับผู้นำด้านน้ำแห่งภูมิภาค
เอเชีย-แปซิฟิก** ครั้งที่ ๒ (The 2nd Asia-Pacific
Water Summit: 2nd APWS) รัฐบาลได้เป็นเจ้าภาพ
การจัดประชุมผู้นำด้านน้ำแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ศูนย์ประชุม
และแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ
พระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุม
๔๐ ประเทศ โดยการประชุมได้แสดงให้เห็นถึงบทบาท
ผู้นำของไทยในการบริหารจัดการน้ำ การจัดการ
ปัญหาภัยพิบัติด้านน้ำอันสืบเนื่องจากอุทกภัย
เมื่อปลายปี ๒๕๕๔ ตลอดจนสร้างความร่วมมือ
และประสบการณ์ด้านน้ำกับต่างประเทศ รวมทั้ง
มีการจัดนิทรรศการงานประชุมระดับผู้นำด้านน้ำ
เอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งได้รวบรวมวิทยาการ เทคโนโลยี
และความรู้ด้านการจัดการน้ำจากทั่วโลก พร้อมด้วย
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ
โดยมีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๑,๕๐๐ คน

แบบนโยบายด้านน้ำ
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๘๕ (๕) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดการมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

รัฐบาลได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. การดำเนินงานตามกฎหมายกระทรวงมาตรา ๘๐ ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายต้องดำเนินการตามกฎหมายฯ ปัจจุบันมีทั้งหมด ๑๐ ประเภท ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม อาคารบางประเภทและบางขนาด ที่ดินจัดสรรการเลี้ยงสุกรทำเทียบเรือประมง สะพานปลาและกิจการแปปลา สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน โดยแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวจะต้องจัดเก็บและบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษในแต่ละวัน จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือส่งให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นทุกเดือน โดยจัดส่งไม่เกินวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป และตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมรายงานตามมาตรา ๘๐ ส่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง รวมถึงอยู่ระหว่างการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นกลไกระดับชาติในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศให้ครอบคลุมมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ

๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาแลพิษจากหมอกควันไฟป่า

แจ้งเตือนสถานการณ์หมอกควัน โดยติดตามตรวจสอบสถานการณ์คุณภาพอากาศในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ พะเยา และตาก จัดทำแผนจัดการปัญหาหมอกควันจากการเผาในที่โล่ง ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรการที่สำคัญ เช่น การทำเกษตรปลอดการเผา การนำเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรมาใช้ประโยชน์แทนการเผา การงดเผาในชุมชนและริมทาง การควบคุมและป้องกันการเกิดไฟป่า การจัดการไฟป่า การเฝ้าระวังคุณภาพอากาศ และการแจ้งเตือน

สถานการณ์ รวมทั้งสนับสนุนการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านในการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังสถานการณ์ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการมลพิษหมอกควัน โดยปี ๒๕๕๖ ได้ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์

๓. เสริมสร้างศักยภาพของ อปท. ในการป้องกันและขจัดมลพิษ

๓.๑ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้การสนับสนุน อปท. เป้าหมาย จำนวน ๒๕ แห่ง ในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑-๑๖ ให้มีการคัดแยก เก็บรวบรวม และกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓.๒ บริหารจัดการระบบน้ำเสียให้แก่อปท. อย่างเต็มรูปแบบ จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ พื้นที่เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ เทศบาลตำบลบางเสร่ เทศบาลตำบลบ้านเพ เทศบาลนครสงขลา เทศบาลเมืองพะเยา เทศบาลนครลำปาง เทศบาลเมืองศรีราชา เทศบาลเมืองกระบี่ และเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อให้สามารถบำบัดน้ำเสียได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ ทส. กำหนด จำนวน ๗,๙๔๙,๑๙๙ ลูกบาศก์เมตร

๔. แก้ไขปัญหามลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง โดยกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ได้แก่ สารอินทรีย์ระเหยง่ายทั้งหมดเบนซีน ๑,๓-บิวทาไดอิน จากโรงงานอุตสาหกรรมเคมี กำหนดมาตรการควบคุมสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) จากท่าเรือที่มีการเก็บรักษา ขนถ่าย และ/หรือขนส่งสารเบนซีน สาร ๑,๓-บิวทาไดอิน และสาร ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน ในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงจังหวัดระยอง ศึกษาเพื่อค้นหาและควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษที่ระบายสารเบนซีน และ ๑,๓-บิวทาไดอิน ในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ครอบคลุมแหล่งกำเนิดมลพิษหลัก ๓ ประเภท ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมและท่าเทียบเรือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และยานพาหนะ โดยการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนน้ำใต้ดินในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางการจัดทำแผนที่พื้นที่ปนเปื้อนและแนวทางการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนเพื่อให้สามารถบ่งชี้และจัดการกับพื้นที่ปนเปื้อนได้ก่อนที่จะเกิดการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำที่ประชาชนใช้งานร่วมกับจังหวัดระยอง การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปรับลดมลพิษของภาคอุตสาหกรรม (ภาคเอกชน) และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน/โครงการในภาพรวม รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงทุกเดือน ประกอบด้วย คุณภาพอากาศและปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ คุณภาพน้ำคลองสาธารณะ น้ำใต้ดิน น้ำทะเล ตะกอนดิน และสัตว์น้ำ

รณรงค์ “ไม่เผาป่า รักษา ธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์” และตั้งชุดเฉพาะกิจ เคลื่อนที่เร็วควบคุมไฟป่า ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ๒๓๘ ชุด

๕. ป้องกันและควบคุมไฟป่า

จากปัญหาการเกิดไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ จึงได้จัดโครงการรณรงค์ “ไม่เผาป่า รักษาธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์” ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ พะเยา และตาก และตั้งชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วควบคุมไฟป่าในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ๒๓๘ ชุด และนอกเหนือจากพื้นที่ ๕๖ ชุด และประสานผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อให้หน่วยงานในท้องที่สอดส่องดูแลมิให้ผู้ใดเข้าไปเผาป่า บุกรุก ครอบครอง แม้ว่าพื้นที่ป่านั้นจะถูกไฟไหม้จนไม่มีสภาพป่าแล้วก็ตาม หากฝ่าฝืนจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างเด็ดขาด

๖. กิจกรรมโครงการพุทธอุทยาน

ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมและพัฒนาที่พักสงฆ์ให้เป็นป่าในลักษณะพุทธอุทยานโดยการเข้าร่วมจัดทำโครงการพุทธอุทยานตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๕-สิงหาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๒๓ แห่ง ซึ่งได้รับการอนุมัติโครงการแล้ว จำนวน ๒๑ แห่ง และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๒ แห่ง

๗. แผนการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน

โดยพัฒนาองค์ความรู้และระบบฐานข้อมูลเพื่อประเมินพื้นที่เสี่ยงและมีความเปราะบางต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และระบบการรายงานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก การประเมินความเสี่ยงเพื่อจัดทำแนวทางเตรียมการรับมือ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว การลดการเผาพื้นที่โล่งเตียนเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน และการรณรงค์เฝ้าติดตามเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อนจำนวน ๑๕,๐๐๒ ไร่

๘. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์เพื่อ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตร อินทรีย์

โดยการพัฒนาเกษตรกรของกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง และพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๘,๙๐๖ กลุ่ม เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๘๕,๓๘๒ ราย อีกทั้งพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งแล้วโดยมีการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์

ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร และพัฒนาเตรียมความพร้อมเกษตรกรสู่การผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมให้มีการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีหรือทำเกษตรอินทรีย์ตามความต้องการของกลุ่ม ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน รณรงค์เผาฟางและตอซังพืช สนับสนุนโครงการวิจัยนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ/เกษตรอินทรีย์จำนวน ๑,๐๘๐,๘๗๐ ไร่ ตลอดจนการพัฒนาและรับรองมาตรฐานปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (Q) ซึ่งมีผู้ยื่นขอรับรองฯ แล้ว ๑,๗๖๖ ตัวอย่าง

สนับสนุนโครงการวิจัย
นวัตกรรมเทคโนโลยี
ชีวภาพ/เกษตรอินทรีย์
๑,๐๘๐,๘๗๐ ไร่
รับรองมาตรฐานปัจจัย
การผลิตทางการเกษตร (Q)
๑,๗๖๖ ตัวอย่าง

๙. ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน

๙.๑ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนกรณีพิบัติภัยที่มีประสิทธิภาพ โดยจัดทำข้อมูลและแผนที่เสี่ยงต่อการเกิดกรณีพิบัติภัยในพื้นที่จังหวัดพัทลุง เชียงราย นครนายก น่าน แพร่ เชียงใหม่ และสระบุรี รวมทั้งสิ้น ๗๐ ตำบล ๒๖ อำเภอ ๗ จังหวัด จัดตั้งเครือข่ายฯ ในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพัทลุง มีเครือข่าย ๙๐ หมู่บ้าน ๑๐ ตำบล ๔ อำเภอ จำนวน ๕๑๓ ราย จังหวัดเชียงรายมีเครือข่าย ๑๔๐ หมู่บ้าน ๑๒ ตำบล ๕ อำเภอ จำนวน ๗๖๐ ราย จังหวัดนครนายกมีเครือข่าย ๔๕ หมู่บ้าน ๔ ตำบล ๒ อำเภอ จำนวน ๒๔๖ ราย จังหวัดน่านมีเครือข่าย ๙๔ หมู่บ้าน ๑๑ ตำบล ๔ อำเภอ จำนวน ๕๐๗ ราย จังหวัดแพร่มีเครือข่าย ๙๐ หมู่บ้าน ๑๐ ตำบล ๓ อำเภอ จำนวน ๕๑๔ ราย จังหวัดเชียงใหม่มีเครือข่าย ๙๕ หมู่บ้าน ๑๒ ตำบล ๔ อำเภอ จำนวน ๕๒๓ ราย และจังหวัดสระบุรีมีเครือข่าย ๓๓ หมู่บ้าน ๓ ตำบล ๒ อำเภอ จำนวน ๑๖๕ ราย เพื่อดำเนินการสำรวจกรณีพิบัติภัยสิ่งแวดล้อมเพื่อจำแนกเขตหมู่บ้านเสี่ยงดินถล่ม รวบรวมข้อมูลและจัดทำแผนที่เสี่ยงต่อกรณีพิบัติภัย รวมทั้งจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกรณีพิบัติภัย

๙.๒ ค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ยอส.อช.) ได้ดำเนินโครงการค่ายเยาวชนฯ โดยให้ความรู้แก่เยาวชนในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติจำนวน ๓๔๕,๐๔๖ คน พื้นที่รอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติจำนวน ๑๓๕,๖๓๓ คน จัดตั้งชมรม ๘๓ ชมรม และมีอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติจำนวน ๖,๓๔๙ คน ช่วยให้การจัดการอุทยานแห่งชาติประสบความสำเร็จในด้านการป้องกันและการบริการนักท่องเที่ยว และเป็นการสร้างจิตสำนึกให้แก่เยาวชนที่จะเป็นผู้ใหญ่ให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ

๙.๓ พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) โดยการพัฒนาองค์ความรู้และการยกระดับการทำงานร่วมกับภาคีสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน ได้แก่ กิจกรรมการเตรียมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเชื่อมโยงเครือข่าย ทสม. ในระดับภูมิภาค ตลอดจนการรณรงค์เพื่อสร้างภาคีความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนากลไกการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. ในรูปแบบของการจัดประชุม คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดนโยบายหรือแนวทางในการนำไปปฏิบัติ และการพัฒนาระบบข้อมูลและการประเมินผล โดยการพัฒนาระบบข้อมูลและทะเบียนสมาชิก ทสม. ให้สามารถสืบค้น เข้าถึง ประมวลผล และเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาช่องทางการสื่อสารสาธารณะในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร/กิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานของเครือข่าย ทสม. ให้มีความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ปัจจุบันมีเครือข่าย ทสม. ในระดับจังหวัดจำนวนทั้งสิ้น ๗๖ เครือข่ายในทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๙.๔ โครงการราษฎรอาสาสมัคร

พิทักษ์ป่า (รสป.) เพื่อให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการเป็นเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้เห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยมีราษฎรผู้ผ่านการฝึกอบรมในการป้องกันและควบคุมไฟป่าจำนวน ๒๑,๓๖๔ คนสามารถเป็นแหล่งข่าวให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการแจ้งเบาะแสของผู้ไม่หวังดีในการเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์กับทรัพยากรป่าไม้

๙.๕ การวิเคราะห์ต้นทุนการโครงการ

ลดก๊าซเรือนกระจก หรือโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการติดตามและพัฒนาโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕-สิงหาคม ๒๕๕๖ ดำเนินการแล้ว จำนวน ๒๓ โครงการ คิดเป็นปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่สามารถลดได้ ๘๒๓,๗๓๐ ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อปี

ปัญหาและอุปสรรค

๑. การแก้ไขการบุกรุกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พบว่าที่ผ่านมาการบุกรุกมีหลายประเภท และแต่ละประเภทมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลโดยบังคับใช้กฎหมายที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้น รัฐบาลจะต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบบางฉบับที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการ เช่น การออกโฉนดชุมชนใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหลักในการดำเนินการ จึงไม่สามารถยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายอื่น ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่ดินของรัฐบางมติมีวัตถุประสงค์ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานโฉนดชุมชน

๒. การป้องปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าและการลักลอบตัดไม้ พบว่าการบุกรุกและลักลอบตัดไม้ในปัจจุบันมีอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมากขึ้นกว่าเดิม เช่น การลักลอบตัดไม้พะยู่ในบริเวณแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา จะมีกองกำลังติดอาวุธสงครามคอยคุ้มกันและร่วมดำเนินการด้วย ดังนั้น รัฐบาลจำเป็นต้องจัดหาอาวุธ ยานพาหนะ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงและเพียงพอให้แก่หน่วยปฏิบัติเพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การนำที่ดินของรัฐมาจัดสรรให้เกษตรกรมีจำนวนลดลง เนื่องจากที่ดินส่วนที่เหลือเป็นที่ดินแปลงใหญ่ที่ผู้ครอบครองไม่ประสงค์เข้ากระบวนการจัดที่ดิน ขณะที่ที่ดินเอกชนที่จัดซื้อมีราคาสูง เกษตรกรที่มีความประสงค์ที่ดินไม่มีความสามารถในการเช่า/เช่าซื้อ นอกจากนั้น ที่ดินที่เกษตรกรบางกลุ่มต้องการแต่อยู่นอกเขตการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินยังอยู่ระหว่างการพิจารณาแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สามารถจัดซื้อที่ดินนอกเขตได้ตามประสงค์ของเกษตรกรที่ต้องการที่ดินทำกิน

๔. การบริหารจัดการน้ำของประเทศ พบว่าการดำเนินการในเรื่องนี้มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินการของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยในฐานะ Single Command ด้านการบริหารจัดการน้ำของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น รัฐบาลจะเร่งสร้างความชัดเจนในนโยบายและแนวทางการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป นอกจากนั้น ในส่วนของการใช้ประโยชน์จากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติระดับภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นพบว่ามีน้อยมาก เนื่องจากผู้ใช้ข้อมูลยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากข้อมูล และข้อมูลบางส่วนยังมีความซ้ำซ้อน มีปัญหาในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานของข้อมูลที่ยังแตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ ซึ่งรัฐบาลจะได้แก้ไขปัญหานี้ต่อไป

